

4.2. Сертифікаційні роботи другого етапу НМТ 2025 року

4.2.1. Сертифікаційна робота з історії України

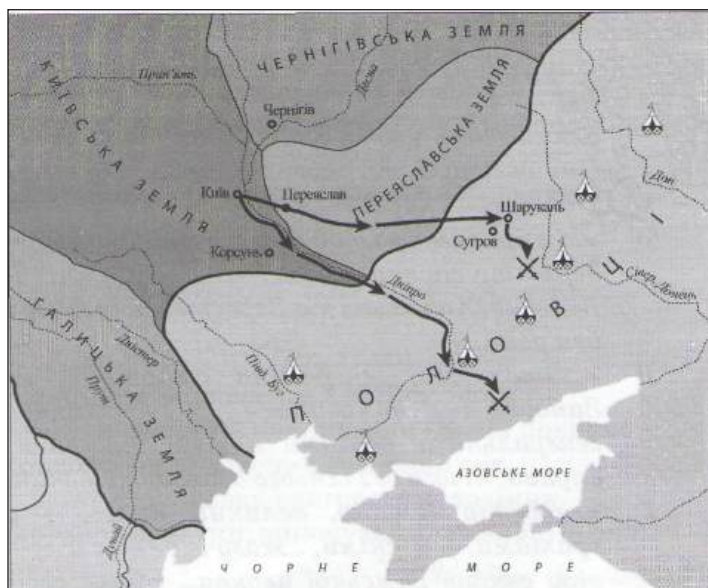
Завдання 1–20 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді.

1. Розгляньте монету, присвячену видатній історико-культурній пам'ятці стародавньої історії України.

В оздобленні реверсу монети (зворотний бік) художник використав зображення пам'ятки, знайденої археологами під час розкопок

- А кургану Товста Могила.
 - Б трипільського поселення.
 - В Херсонесу Таврійського.
 - Г Мізинської стоянки.
2. Розгляньте картосхему.

Організацію зображених на ній походів руських князів пов'язують із

- А Романом Мстиславовичем.
- Б Володимиром Мономахом.
- В Ярославом Осмомислом.
- Г Володимиром Глібовичем.

3. Пріоритет у зовнішній політиці князя Данила Романовича в другій половині 1240-х – 1260-х рр. полягав у

- А розширенні території держави за рахунок володінь Угорського королівства.
- Б здобутті великокнязівського столу у Великому князівстві Литовському для свого сина Лева.
- В зміцненні союзу з Королівством Польським для відсічі агресії Тевтонського ордену.
- Г створенні коаліції європейських держав для боротьби із Золотою Ордою.

4. З ким з історичних постатей пов'язана зображена архітектурна пам'ятка?

А

Б

В

Г

5. Що спонукало гетьмана Петра Дорошенка до укладення такого договору: *«Щоб наш гетьман завжди був утверджений у своїй достойності аж до останнього дня життя свого так, щоб його ніхто не міг із султанової влади перемінити і з престолу його скинути... Нехай не учинить султан турецький мир, а ні хан татарський... із королем польським і з царем московським, союзу дружнього нехай не творить без відома та згоди нашого гетьмана й всього козацького війська...»?*

А нестача ресурсів для одночасної боротьби проти кількох противників
Б поширення ісламу серед широких верств населення українських земель
В особисті зобов'язання гетьмана перед кримським ханом
Г необхідність оформлення спадкової влади в Ханській Україні

6. Результатом Північної війни для Гетьманщини стало

А нищення її автономних прав.
Б ліквідація «Правління гетьманського уряду».
В розпуск козацьких полків.
Г скасування посади гетьмана.

7. На пам'ятній монеті зображено

А видатного архітектора доби бароко.
Б останнього гетьмана Війська Запорозького.
В останнього кошового отамана Запорозької Січі.
Г полководця та очільника Малоросійської колегії.

8. Прочитайте уривок історичного джерела.

«У майбутньому Слов'янському союзі, у який ми віримо та якого сподіваємося, наша Південна Русь повинна становити окрему державну цілість на всьому просторі, де народ говорить українською мовою.., заснованої не на згубній, мертвій централізації, а на ясній свідомості рівноправності та своєї власної користі... Нехай же ні росіяни, ні поляки не вважають своїми землі, заселені нашим народом...»

У цитованому документі відображено засади діяльності

- А Київської громади.
- Б Товариства українських поступовців.
- В Братства тарасівців.
- Г Кирило-Мефодіївського братства.

9. Хто є автором цитованого листа до О. Бодянського: «...ще ось що, чи я вам розказував, що я хочу рисовать нашу Украйну... Я її нарисую в трьох книгах, у першій будуть види, чи то по красі своїй, чи по історії прикметні, у другій – теперішній людський бит, а в третій – історія. Три естампи [офорти] уже готові – “Печерська Київська криниця”, “Судня в селі рада” і “Дари Богданові й українському народові”. В год буде виходити 10 картин..., тексти буду писати сам або Куліша проситиму, а за історію потурбуйтеся... писать три листочки в год...»?

- А Василь Тропінін
- Б Тарас Шевченко
- В Василь Штернберг
- Г Микола Костомаров

10. З яких регіонів України в другій половині ХІХ ст. переважала трудова еміграція на Захід?

- А Галичини, Закарпаття, Буковини
- Б Поділля, Київщини, Волині
- В Таврії, Донбасу
- Г Слобожанщини, Придніпров'я

11. У 2017 році Український інститут національної пам'яті з нагоди 100-річчя подій Української революції 1917–1921 рр. і вшанування пам'яті її учасників презентував плакати-банери соціальної рекламної кампанії «100 років боротьби. Українська революція».

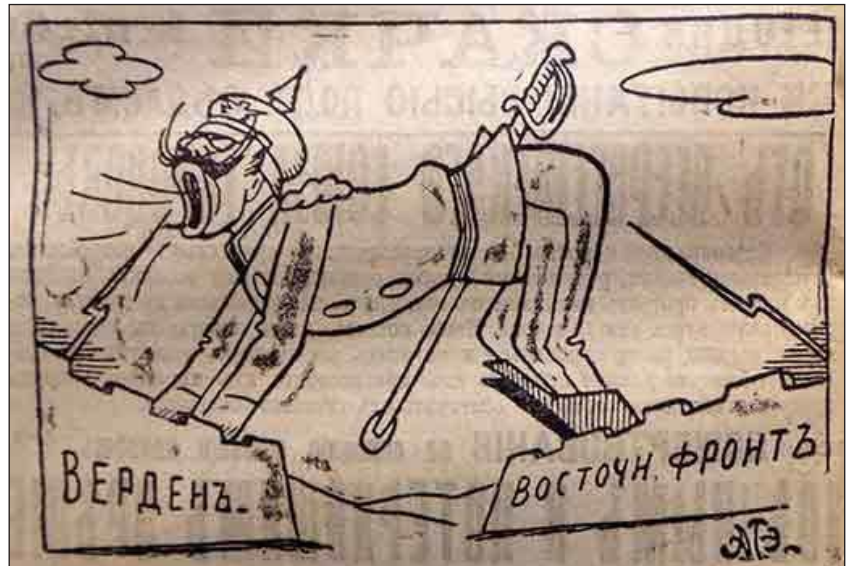

Яку характеристику-резюме діяча треба розмістити у відповідному полі наведеного плаката-банера?

- А меценат, колекціонер, підприємець, член Загальноросійського товариства цукрозаводчиків, голова правління Київського товариства старожитностей і мистецтв
- Б громадський діяч, агроном, меценат української культури, публіцист, видавець українських щоденних газет на Наддніпрянщині – «Громадська Думка» та «Рада»
- В землевласник, меценат, голова Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, засновник колегії в Києві, гімназій в Прилуках
- Г промисловець, інженер-технолог у галузі цукроваріння, меценат української культури, фінансував видання часописів «Київська старовина», «Україна»

12. Події якого року Першої світової війни відображено на карикатурі?

- А 1915 р.
- Б 1916 р.
- В 1917 р.
- Г 1918 р.

«Верден». «Східний фронт»

13. Що спричинило ситуацію, описану в уривку джерела:

«Винниченко волів би говорити з Леніним та Чичеріним (нарком закордонних справ РСФРР – ред.), але я [Симон Петлюра], Панас Андрієвський та Андрій Макаренко (члени Директорії), маємо іншу думку. Нам треба спертися об захід, на аліантів [союзників, Антанту]...»?

- А Перша війна радянської Росії проти України
- Б антигетьманське повстання
- В Друга війна радянської Росії проти України
- Г радянсько-польська війна

14. Що стало результатом державної політики в галузі культури в СРСР та УРСР наприкінці 1930-х рр.?

- А розквіт авангардних напрямів у мистецтві
- Б утвердження ідейного різноманіття в мистецтві
- В скасування цензури засобів масової інформації
- Г ліквідація масової неписьменності дорослих

15. Розгляньте фото.

*«Наш веселий гомін-спів
Най несе́ться в Київ-Львів»*

Демонстранти у м. Хуст засвідчують свою відданість ідеї

- А соборності.
- Б автономізму.
- В комунізму.
- Г москвофільства.

16. Який плакат створено в роки Другої світової війни?

«Трудова Червона армія»

*«Вперед! За індустріалізацію країни,
за колективізацію села!»*

«У цьому фронтівому зведенні є й моя бойова праця!»

*«Ой, лили ми кров за чужу чужину.
Тепер, браття, пора стати за
рідну Україну!»*

17. У якій галузі мистецтва уславилися Тетяна Яблонська, Катерина Білокур, Марія Примаченко?

- А кінематографі
- Б живописі
- В літературі
- Г архітектурі

18. Проголошення керівництвом СРСР курсу на «зближення та злиття націй у «нову історичну спільноту – радянський народ»...» призвело до

- А збільшення в школах кількості навчальних годин з історії України.
- Б зростання в суспільстві інтересу до надбань української культури.
- В посилення процесу русифікації та скорочення сфери вживання української мови.
- Г скасування цензури на літературні твори мовами національних меншин.

19. На якому фото зображено автора Акта проголошення незалежності України?

А

Б

В

Г

20. Визначте подію, що стала наслідком геополітичного вибору України, варіанти якого візуалізує карикатура.

«Ласкаво просимо до Європи!» «Ласкаво просимо до Азії!»

- А початок Революції Гідності
- Б проголошення незалежності України
- В розгортання Революції на граніті
- Г прийняття Декларації про державний суверенітет України

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначеного цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначений буквою.

21. Увідповідніть уривок історичного джерела (1–4) з його назвою (А – Д).

- 1 *«Костянтин з матір'ю своєю, Єленою, хрест із Єрусалима приніс... Ти ж із своєю бабусею, Ольгою, принесли хрест від нового Єрусалима – Костянтинограда, по всій землі своїй розставивши, утвердили віру християнську...»*
- 2 *«Якщо вдарить мечем не на смерть, то має заплатити 3 гривні..., а потерпілому – гривню за рану, як лікувальне. Коли ж уб'є на смерть, то платити віру...»*
- 3 *«Й ті ж слов'яни, прийшовши, сіли по Дніпру і назвалися полянами, а інші – деревлянами, бо осіли в лісах... Другі ж сіли на Десні, і по Сейму, і по Сулі і називалися сіверянами...»*
- 4 *«А найголовніше – убогих не забувайте, а скільки можете, ...годуйте і подайте милостиню сироті, і вдовицю оправдуйте самі, не давайте сильним погубити людину...»*

- А «Руська правда»
 Б «Повчання дітям»
 В «Слово про Закон і Благодать»
 Г «Повість минулих літ»
 Д «Слово о полку Ігоревім»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. Увідповідніть термін (1–4) з його визначенням (А – Д).

- 1 «весна народів»
- 2 «громадівський рух»
- 3 «Братство тарасівців»
- 4 «Київська козащина»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

- А таємна політична організація, яка крім культурно-просвітницької діяльності, культивування ідей Шевченка, висувала політичні постулати визволення української нації з-під московського ярма
- Б революційний рух, який ставив за мету знищення феодальної форми правління і створення незалежних національних держав у Європі
- В масовий селянський рух в Україні, спричинений поширенням чуток про звільнення селян від кріпацтва у разі їхнього вступу до ополчення під час чергової російсько-турецької війни
- Г рух, що існував у формі національно-культурних осередків української інтелігенції, програма якого передбачала: демократизм, федералізм, європеїзм, культурництво та еволюційність
- Д національні добровільні військово-міліційні формування, головним завданням яких була організація оборони народу та охорони ладу під час Української революції

23. Кому з діячів (1–4) належить наведений факт біографії (А – Д)?

- 1 Євген Коновалець
- 2 Дмитро Донцов
- 3 Василь Мудрий
- 4 Августин Волошин

- А президент Карпатської України
 Б перший голова Організації українських націоналістів
 В один із засновників Української національної партії Буковини
 Г ідеолог українського інтегрального націоналізму
 Д секретар Таємного українського університету у Львові

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

24. Якого періоду історії України (А – Д) стосується уривок історичного джерела (1–4)?

- 1 *«...Для цього необхідно: по-більшовицькому засудити й викоринити як несумісний із принципами партійного керівництва й нормами партійного життя культ особи, вести боротьбу проти спроб відродити його в тій чи іншій формі...»*
- 2 *«Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною...»*
- 3 *«Здавалося, що це був бунт донкіхотів проти вітряків комунізму. Через дев'ять місяців Україна проголосила Незалежність, а комунізм впав. Гранітні ідоли на Жовтневій площі розсипалися, а жовтень набув нового революційного значення...»*
- 4 *«Основою партійного підходу до розв'язання економічних проблем розвиненого соціалізму є незмінна вимога – все в ім'я людини, все для блага людини...»*

- А радянська модернізація України (1928–1938 рр.)
 Б повоєнна відбудова та розвиток (1946 – початок 1950-х рр.)
 В політична та економічна лібералізація суспільства (1953–1964 рр.)
 Г загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)
 Д розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

У завданнях 25–27 розташуйте події в хронологічній послідовності. Цифрі 1 має відповідати вибрана Вами перша подія, цифрі 2 – друга, цифрі 3 – третя, цифрі 4 – четверта.

25. Установіть послідовність змін території Гетьманщини, відображених на картосхемах.

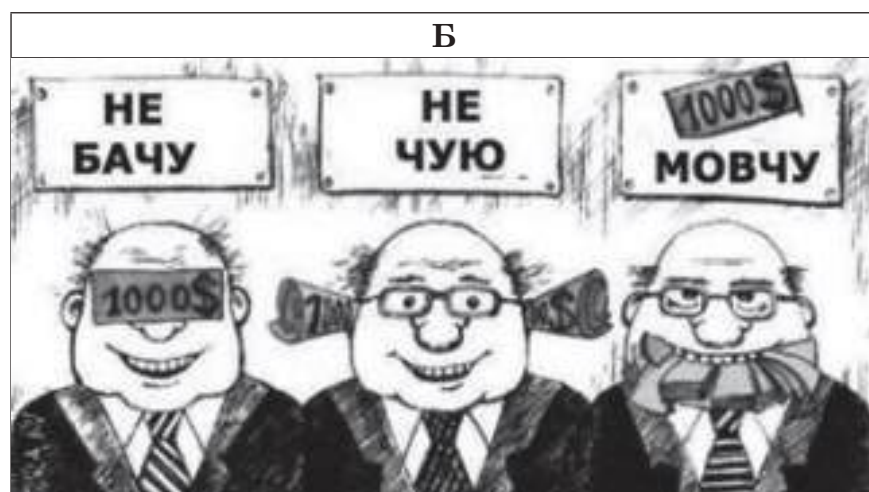
	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

26. Установіть послідовність подій національно-культурного життя кінця XVIII – XIX ст.

- А видання в Будапешті альманаху «Русалка Дністровая»
 Б видання в Петербурзі перших трьох частин «Енеїди» Івана Котляревського
 В видання в Петербурзі першого українського журналу «Основа»
 Г перше видання в Петербурзі «Кобзаря» Тараса Шевченка

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

27. Установіть послідовність суспільно-політичних процесів та явищ, відображених на карикатурах.

«Горезвісні експериментатори»

«Що таке кукурудза. Наочний посібник для короткозорих діячів»

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

Завдання 28–30 мають по сім варіантів відповіді, з яких лише три правильні. Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповідей.

28. Позначте імена діячів українського професійного театру.

☐☐☐

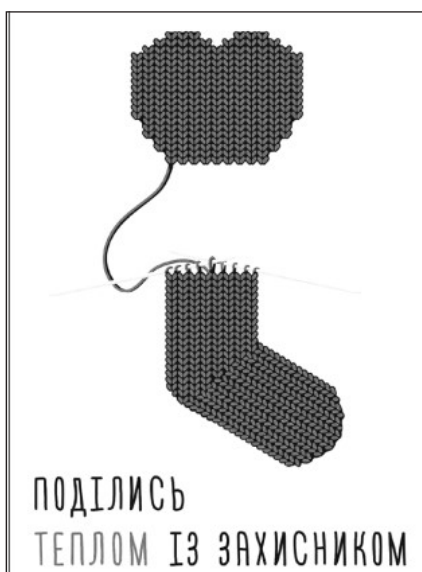
- 1 Марко Кропивницький
- 2 Володимир Смиренко
- 3 Микола Садовський
- 4 Іван Пулюй
- 5 Марія Заньковецька
- 6 Іван Труш
- 7 Дмитро Яворницький

29. Які з цитованих документів створено в період нової економічної політики (1921–1928 рр.)?

☐☐☐

- 1 *«...Усіх татар виселити з території Криму та поселити їх на постійне проживання в якості спецпоселенців у районах Узбецької РСР...»*
- 2 *«...вважати необхідним, передусім з політичних міркувань, виділення молдавського населення в спеціальну автономну республіку в складі УСРР...»*
- 3 *«...Робітничий клас України, у тому числі й російська його частина, аби керувати цим економічним неминучим процесом, повинен зрозуміти свої історичні завдання й оволодіти українською мовою...»*
- 4 *«...Я отримав диплом викладача грецької мови. Ураховуючи те, що всі грецькі школи припинили своє існування і навчання здійснювалося російською мовою, мені довелося змінити професію. Я пішов на завод...»*
- 5 *«Навчально-виховний процес у закладах освіти України є вільним від втручання політичних партій, громадських, релігійних організацій...»*
- 6 *«Оскільки Американська адміністрація допомоги (АРА) може вирішити за можливе та бажане надати негайно допомогу, особливо медичну, населенню України, то УСРР ...надасть [адміністрації] пільги...»*
- 7 *«Відповідно до Конституції УРСР державною мовою Української Радянської Соціалістичної Республіки є українська мова... Українська РСР створює необхідні умови для розвитку і використання мов інших національностей в республіці...»*

30. Які судження щодо зображеного плаката, створеного в роки незалежності, є правильними?

☐☐☐

- 1 Плакат створено з нагоди заснування Збройних Сил України.
- 2 Плакат агітує брати участь у волонтерському русі.
- 3 Керівництво державою на момент створення плаката здійснював Л. Кучма.
- 4 Плакат рекламує товари широкого вжитку.
- 5 Плакат створений для стимулювання патріотичного піднесення.
- 6 Поява плаката зумовлена агресією Росії проти України.
- 7 Плакат пропагує роль держави в забезпеченні української армії якісною амуніцією.

Правильні відповіді до завдань сертифікаційної роботи

№	Відповідь
1	А
2	Б
3	Г
4	В
5	А
6	А
7	Б
8	Г
9	Б
10	А
11	Б
12	Б
13	В
14	Г
15	А
16	В
17	Б
18	В
19	А
20	А
21	1–В, 2–А, 3–Г, 4–Б
22	1–Б, 2–Г, 3–А, 4–В
23	1–Б, 2–Г, 3–Д, 4–А
24	1–В, 2–Б, 3–Д, 4–Г
25	АГВБ
26	БАГВ
27	ВГАБ
28	135
29	236
30	256